

Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen sosiaali- ja terveydenhuollon yhteiset palvelut

2248/00.01.02.01/2026, § 3/2026

Selostus asiasta

1) Mitä tarkoittaa sosiaali- ja terveydenhuollon yhteiset palvelut

Sosiaali- ja terveysministeriön sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelystä antaman asetuksen (457/2024, asiakastietoasetus) 2 § 1 momentin 5 kohdan mukaisesti sosiaali- ja terveydenhuollon yhteisellä palvelulla tarkoitetaan palvelua, joka sisältää sosiaalihuoltolain (1301/2014) 2 a §:n ja terveydenhuoltolain (1326/2010) 8 a §:n mukaisesti sekä sosiaalihuollon että terveydenhuollon palvelua. Lain sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelystä (703/2023, jälj. asiakastietolaki) 53 §:n 1 momentin mukaisesti sosiaali- ja terveydenhuollon yhteistä palvelua sosiaali- ja terveydenhuollon toimipisteessä toteutettaessa palvelun toteuttamiseen osallistuvilla henkilöillä on oikeus saada ja käyttää palvelun toteuttamisen kannalta välttämättömiä asiakastietoja. Toiminnassa on noudatettava sekä lakia sosiaalihuollon asemasta ja oikeuksista (812/2000), että lakia potilaan asemasta ja oikeuksista (785/1992). Sosiaali- ja terveydenhuollon yhteisessä palvelussa asiakas on sekä sosiaalihuollon asiakkaan että potilaan asemassa. Sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöt toteuttavat yhdessä sosiaali- ja terveydenhuollon tehtävien muodostamaa kokonaisuutta samassa toimipisteessä fyysisesti, virtuaalisesti, liikkuvana tai kotiin annettavana palveluna.

2) Vaikutukset asiakkaisiin ja heidän oikeuksiinsa

Sosiaali- ja terveydenhuollon yhteisessä palvelussa asiakastietoja kirjataan ja tallennetaan monialaisesti sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelystä annetun lain (703/2023, jälj. asiakastietolaki) 46 § mukaisesti. Palvelussa syntyy sekä potilas- että sosiaalihuollon asiakasasiakirjoja. Asiakastietojen käsittely soteyhteisissä palveluissa ei vaadi asiakkaan antamaa luovutuslupaa tai muunlaista suostumusta. Asiakas ei voi asettaa sosiaali- ja terveydenhuollon yhteiseen palveluun asiakastietojen käsittelykieltoa.

Asiakkaalla on oikeus käyttää EU:n tietosuojasetuksen (2016/679) mukaisia rekisteröidyn oikeuksia liittyen henkilötietojensa käsittelyyn. Oikeuksien käyttämiseen vaikuttaa käsiteltävien henkilötietojen käsittelyperuste. Sosiaali- ja terveydenhuollon yhteisessä palvelussa asiakastietojen käytöstä kerätään lokitiedot asiakastietolain (703/2023) 10 § mukaisesti, käytön seuranta ja valvontaa varten. Asiakkaan tiedonsaantioikeudesta tietojensa käsittelyyn on säädetty asiakastietolaissa (703/2023) 11 §.

3) Vaikutukset työntekijöihin ja toimintaan

Sosiaali- ja terveydenhuollon yhteisessä palvelussa asiakastietoja kirjataan ja tallennetaan monialaisesti asiakastietolain (703/2023) 46 § mukaisesti, ja sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöille määritellään käyttöoikeudet asiakastietoihin noudattaen sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelystä annetun asetuksen (457/2024) 18 ja 19 §:ää. Käyttöoikeudet ovat yhteneväiset, perustuen lainsäädäntöön yhteisissä palveluissa, asiakkaan luovutuslupa tai tilanteeseen, jossa käyttö on mahdollista ilman luovutuslupaa asiakastietolain määrittelemällä tavalla.

Sosiaali- ja terveydenhuollon yhteisenä palveluna voidaan pitää palvelua, joissa voidaan katsoa olevan yhteinen käyttötarkoitus, ja joissa välttämätöntä asiakastietojen käsittelyä on voitava toteuttaa ilman asiakkaan erillistä suostumusta tai luovutuslupaa.

Sosiaali- ja terveydenhuollon yhteisen palvelun toteuttamiseen osallistuvalla henkilöllä on oikeus saada ja käyttää yhteisen palvelun toteuttamisen kannalta välttämättömiä asiakasasiakirjoja. Sote yhteisen palvelun toteuttamiseen osallistuvilla terveydenhuollon ammattihenkilöillä on oikeus saada ja käyttää sosiaalihuollon asiakasrekisteriin tallennettuja sosiaalihuollon asiakastietoja ja vastaavasti sosiaalihuollon ammattihenkilöillä on oikeus saada ja käyttää potilasrekisteriin tallennettuja potilastietoja siinä määrin, kuin on yhteisen palvelun toteuttamisen kannalta välttämätöntä. (HE 246/2022, s. 102)

4) Sote-yhteiset yksiköt ja niiden ylläpito

Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen sote-yhteiset palvelut ja palvelua toteuttavat yksiköt on tunnistettu ja määritelty sosiaali- ja terveydenhuollon toimialueiden yhteistyönä. Sote-yhteisten palvelujen määrittelyn ylläpidosta ja ajantasaisuudesta vastaavat toimialueet. Sote-yhteisiin palveluihin ja palvelua toteuttaviin yksiköihin tapahtuvista muutoksista tehdään erillinen rekisterinpitäjän vastuuhenkilöiden päätös tai hyvinvointialuejohtajan päätös.

Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen hallintosäännön (aluevaltuusto 2.10.2025 § 50, voimaan 1.1.2026) 26 §:n mukaan terveystietojen toimialuejohtaja vastaa terveydenhuollon potilasrekisteristä ja terveydenhuollon potilastietojen lainmukaisesta käytöstä, menettelytavoista ja käyttöoikeuksien myöntämisen periaatteista sekä potilastietojen luovuttamisen periaatteista. Sosiaalipalvelujen toimialuejohtaja vastaa sosiaalihuollon asiakasrekisteristä sekä sosiaalihuollon asiakastietojen lainmukaisesta käytöstä, menettelytavoista ja käyttöoikeuksien myöntämisen periaatteista sekä asiakastietojen luovuttamisen periaatteista.

Hyvinvointialuejohtaja

15.04.2026

Pohjois-Karjalan hyvinvointialue

§ 3/2026

Hallintosäännön § 24, kohdan 28 mukaan hyvinvointialuejohtaja voi käyttää toimialuejohtajille 25–26 § kuuluvaan ratkaisovaltaan silloin, kun asia koskee useampaa toimialuetta.

Päätös

Pohjois-Karjalan hyvinvointialueella määritellään sosiaali- ja terveydenhuollon yhteisiksi palveluiksi 20.4.2026 alkaen:

Perhepalveluissa:

- Sosiaalihuoltolain 26 §:n mukainen kasvatus- ja perheneuvonta ja samassa yksikössä annettava terveydenhuollon palvelu, esimerkiksi lastenpsykiatrisen tutkimus ja hoito
- Sosiaalihuoltolain 22 §:n mukainen laitospalvelu, jota toteutetaan lastensuojelun sijaishuollossa 49 §

Työikäisten sosiaalipalveluissa:

- Sosiaalihuoltolain 29 §:n mukainen sosiaalipäivystys integroituna terveydenhuoltolain 50b §:n 2 momentin mukaiseen kriisipäivystykseen
- Yhteisöllisen asumisen yhteydessä toteutettava sosiaalihuoltolain 19a § mukainen kotihoito, joka sisältää terveydenhuoltolain 25 §:ssä tarkoitetun mukaista kotisairaanhoidoa

Vammaispalveluissa:

- Sosiaalihuoltolain 21c §:n mukainen ympärivuorokautinen palveluasuminen ja sen asukkaille järjestettävä terveydenhuollon palvelu
- Yhteisöllisen asumisen yhteydessä toteutettava sosiaalihuoltolain 19a § mukainen kotihoito, joka sisältää terveydenhuoltolain 25 §:ssä tarkoitetun mukaista kotisairaanhoidoa
- Erytyshuoltolain 9 §:n mukaiset vaativan moniammatillisen tuen toimintayksikön palvelut. Vaativan moniammatillisen tuen yksiköitä ovat sellaiset sosiaalihuoltolain 21c §:ssä tarkoitetut ympärivuorokautisen palveluasumisen yksiköt ja 22 §:ssä tarkoitetut laitospalveluyksiköt, joilla on käytettävissään riittävä lääketieteellinen, psykologian ja sosiaalityön asiantuntemus vaativan moniammatillisen tuen toteuttamista ja seuranta varten.

Kotona asumista tukevilla palveluilla:

- Vanhuspalvelulain 15 §:n mukainen palvelutarpeen selvittäminen
- Sosiaalihuoltolain 14 § 2 mom. mukaisesti järjestettävä ja toteutettavat turvapalvelut

Kotihoitopalveluissa:

- Sosiaalihuoltolain 19a §:n mukainen kotihoito, joka sisältää terveydenhuoltolain 25 §:ssä tarkoitetun mukaista kotisairaanhoidoa

Ikäntyneiden asumispalveluissa:

Hyvinvointialuejohtaja

15.04.2026

Pohjois-Karjalan hyvinvointialue

§ 3/2026

- Sosiaalihuoltolain 21c §:n mukainen ympärivuorokautinen palveluasuminen ja sen asukkaille järjestettävä terveydenhuollon palvelu
- Yhteisöllisen asumisen yhteydessä toteutettava sosiaalihuoltolain 19 a §:n mukainen kotihoito, joka sisältää terveydenhuoltolain 25 §:ssä tarkoitetun mukaista kotisairaanhoidoa

Mielenterveys- ja riippuvuuspalveluissa:

- Sosiaalihuoltolain 24a §:n mukaisesti päihde- ja riippuvuustyön erityisenä palveluna toteuttava sosiaalityö/-ohjaus yhteen sovitettuna terveydenhuoltolain 28 §:n mukaisen päihde- ja riippuvuushoidon kanssa seuraavissa yksiköissä:

* Päihdepalvelut laitoshoido Joensuu, Siun sote, Pohjois-Karjalan hyvinvointialue (Kompassi)

Perustelut

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelystä (703/2023) 53 §

Lain, asetuksen tai hyvinvointialueen säännön kohta, johon päätös perustuu

Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen hallintosääntö 24 § kohta 28

Muutoksenhaku

Ohje on päätöksen liitteenä.

Allekirjoitus ja virka-asema

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti asianhallintajärjestelmässä. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

15.04.2026

Kirsi Leivonen
Hyvinvointialuejohtaja

Lisätietojen antaja

toimialuejohtaja, sosiaalipalvelut, Hannele Komu,
hannele.komu@siunsote.fi
toimialuejohtaja, terveystieteiden palvelut, Susanna Wilen,
susanna.wilen@siunsote.fi

Nähtävänäpito

Päätös on julkaistu yleisessä tietoverkossa 15.04.2026.

Jakelu

Toimialuejohtaja Susanna Wilen

Hyvinvointialuejohtaja
Pohjois-Karjalan hyvinvointialue

15.04.2026
§ 3/2026

Toimialuejohtaja Hannele Komu
Palvelujohtaja Tuuli Ollila
Juristi Sakari Kela
ICT- ja digijohtaja Maija Valta
Hallintopäällikkö Sini Rantaeskola
APTJ-projektipäälliköt
tiedonhallinta@siunsote.fi
tietosuoja@siunsote.fi